

ACADEMIA ROMÂNĂ – FILIALA IAȘI
INSTITUTUL DE ARHEOLOGIE

MUZEUL BUCOVINEI

ARHEOLOGIA MOLDOVEI

XXXVII
2014

**Lucrare apărută cu sprijinul financiar al
Consiliului Județean Suceava prin Muzeul Bucovinei**

EDITURA ACADEMIEI ROMÂNE

EDITURA „KARL A. ROMSTORFER”

București/Suceava, 2014

SUMAR • SOMMAIRE • CONTENTS • INHALT

STUDII – ÉTUDES

- VALENTIN-CODRIN CHIRICA, *Les représentations de cervidés dans l'art mobilier du Paléolithique Supérieur européen* [The Representations of Cervidae in the Portable Art of European Upper Palaeolithic]..... 7
- VALENTIN-CODRIN CHIRICA, GEORGE BODI, *La chasse du renne et du cerf par les communautés humaines gravettiennes, épigravettiennes et mésolithiques de l'espace carpatique-dniestreen* [The Hunting of the Reindeer and the Deer by the Gravettian, Epigravettian and Mesolithic Human Communities of the Carpathian-Dniestreen Space]..... 21
- DAN APARASCHIVEI, *Trecerea de la copilărie la maturitate și rolul căsătoriei în nord-estul provinciei romane Moesia Inferior (Scythia Minor)* [Transition from Childhood to Adulthood and the Meaning of Marriage in the Northeast of the Roman Province of Moesia Inferior (Scythia Minor)]..... 63
- VICTOR SPINEI, *Substanța epică a legendei vânătorii rituale a animalului-călăuză la triburile eurasiatice și la popoarele învecinate din Evul Mediu* [The Epic Substance of the Ritual-Hunt Legend and of the Guiding Animal among Eurasian Tribes and among Neighbouring Peoples during the Middle Ages]..... 73
- GEORGE BILAVSCHI, *Spațiul rural și agricultura – elemente organice ale economiei medievale: direcții și teme de cercetare* [Rural Space and Agriculture – Enduring Components of Medieval Economy: Research Currents and Tasks]..... 135

NUMISMATICĂ – NUMISMATIQUE

- LUCIAN MUNTEANU, RODICA POPOVICI, *Descoperiri monetare la Borniș, jud. Neamț (secolele XV–XIX) (II)* [Numismatic Finds at Borniș, Neamț County, 15th–19th Centuries (II)]..... 157
- LUCIAN MUNTEANU, IOAN IAȚCU, *Descoperiri monetare din Moldova. VI* [Monetary Discoveries from Moldavia. VI]..... 169

MATERIALE – MATÉRIAUX

- CORNELIA-MAGDA LAZAROVICI, STELA ȚAU, CARMEN TARCAN, *Așezarea Starčevo-Criș de la Munteni – „Broscărie” (Tecuci)* [The Starčevo-Criș Settlement at Munteni – “Broscărie” (Tecuci)]..... 181
- RADU-GABRIEL FURNICĂ, *Plastică zoomorfă inedită descoperită în așezarea cucuteniană de la Scânteia – Dealul Bodeștilor/La Nuci (jud. Iași)* [Unpublished Zoomorphic Representations Discovered in the Cucutenian Settlement at Scânteia – Dealul Bodeștilor/ La Nuci (Iași County)]..... 197
- SERGIU POPOVICI, ION CEBAN, *Rezultatele cercetărilor arheologice din situl Tripolie CII de la Cunicea – Prișanscaia Gora* [Results of the Archaeological Investigations on the Tripolye C2 Site at Cunicea Prișanscaia-Gora]..... 205
- VASILE DIACONU, ADRIAN ADAMESCU, DANIELA CALISTRU, *Piese de harnașament din Bronzul târziu. Despre două psalii de corn din Moldova* [Harness Pieces from the Late Bronze Age. Notes on Two Antler Cheek-Pieces from Moldavia]..... 219
- ALEXANDRU GAFINCU, *Cercetări de suprafață în bazinul mijlociu al Șomuzului Mare* [Surface Investigations in the Middle Area of the Șomuzul Mare Valley]..... 229
- SEVER-PETRU BOȚAN, *Câteva considerații privind bolurile de sticlă cu coaste, descoperite în arealul est carpatic* [Some Considerations Regarding the Glass Ribbed Bowls Discovered on the East-Carpathian Area]..... 249

CĂTĂLIN HRIBAN, <i>A 16th Century “Styrian” Riding Sword in the Collections of the History Museum of Moldavia in Iasi</i>	261
GEORGE DAN HÂNCEANU, <i>O arcehubuză din secolul al XVII-lea descoperită în Târgul Romanului [A Seventeenth-Century Harquebus Discovered in Roman]</i>	273

NOTE ȘI DISCUȚII – NOTES ET DISCUSSIONS

BOGDAN PETRU NICULICĂ, <i>Însemnări pe marginea unui recent volum despre depozitele din Bronzul timpuriu și mijlociu din România [Notes on the Recent Book about Early and Middle Bronze Age Deposits in Romania]</i>	285
VITO MAZZUCA, <i>Asclepius with Egg “Type Nea Paphos-Alexandria-Trier” : New Data and Some New Reflections</i>	291
FLORIN CURTA, <i>“An Hesitating Journey Through Foreign Knowledge” : Niculescu, the Ostrich, and Culture History</i>	299
LIA BĂTRÎNA, ADRIAN BĂTRÎNA, <i>Comentarii pe marginea unei recenzii semnate de A. A. Rusu [Comments on a Review Signed by A. A. Rusu]</i>	307

RECENZII ȘI NOTE BIBLIOGRAFICE – COMPTES-RENDUS ET NOTES BIBLIOGRAPHIQUES

GEORGE BODI, RADU PÎRNĂU, MIHAELA DANU, ROMEO CAVALERIU, <i>Cercetări interdisciplinare în neo-eneoliticul din nord-estul României, Iași, 2013 (Cornelia-Magda Lazarovici)</i>	319
<i>De Hominum Primordiis. Studia in honorem Professoris Vasile Chirica</i> , Ediderunt George Bodi, Mihaela Danu, Radu Pîrnău, Iași, 2013 (Cornelia-Magda Lazarovici).....	319
VASILE CHIRICA, GEORGE BODI, VALENTIN-CODRIN CHIRICA, <i>Gisement épipaléolithiques et mésolithique entre Dniestr et la Tissa</i> , Iași, 2013 (Cornelia-Magda Lazarovici).....	320
VASILE DIACONU, <i>Depresiunea Neamț. Contribuții arheologice</i> , Piatra Neamț, 2012 (Alexandru Gafincu).....	321
OCTAVIAN LIVIU ȘOVAN, <i>Repertoriul arheologic al județului Botoșani</i> , Botoșani, 2013 (Bogdan Petru Niculică).....	323
MIHAELA IACOB, <i>Moesia Inferior între Orient și Occident. Identitatea culturală și economică a provinciei în contextul lumii romane</i> , București, 2013 (Diana Andreea Stan).....	325
ANDREI DORIAN SOFICARU, <i>Populația provinciei Scythia în perioada romano-bizantină (sf. sec. III – înc. sec. VII)</i> , Iași, 2011 (Loredana-Mihaela Pricop).....	327
IOAN STANCIU, <i>Locuirea teritoriului nord-vestic al României între antichitatea târzie și perioada de început a epocii medievale timpurii (mijlocul sec. V – sec. VII timpuriu) [The habitation of the north-western territory of Romania between the Late Antiquity and the beginning period of the Early Middle Ages (the middle of the 5th century – early 7th century)]</i> , Cluj-Napoca, 2011 (Mugur Andronic).....	329
WARREN TREADGOLD, <i>Bizanțul și armata sa, 284–1081</i> , Iași, 2012 (Cantacuz Alina).....	331
I. A. DRUZHININA, V. N. CHKHAIDZE, E. J. NAROZHNIY, <i>Средневековые кочевники в Восточном Приазовье [Nomazii medievali din partea răsăriteană a Mării de Azov]</i> , Armavir-Moscova, 2011 (Victor Spinei).....	333

VIAȚA ȘTIINȚIFICĂ – LA VIE SCIENTIFIQUE

DAN APARASCHIVEI, <i>Activitatea științifică a Institutului de Arheologie din Iași în anul 2013</i>	337
SEVER BOȚAN, LUCIAN MUNTEANU, <i>Activități desfășurate în anul 2014 în cadrul proiectului „Relațiile externe ale orașelor grecești pontice în perioada elenistică și epoca romană: o abordare multidiscplinară”</i>	349

SERGIU MUSTEAȚĂ, <i>Tendințe curente în protecția patrimoniului arheologic: perspective naționale și internaționale</i>	354
<i>STAGII DE DOCUMENTARE – STAGES DE DOCUMENTATION</i>	
CORNELIA-MAGDA LAZAROVICI, <i>Schimb interacademic în Macedonia</i>	357
ADRIAN PORUCIUC, <i>Documentare, contacte și comunicări în Polonia</i>	363
VICTOR SPINEL, <i>Călătorie de documentare la Moscova și Sankt-Petersburg (iunie 2013)</i>	373
<i>ANIVERSARIA</i>	
CIPRIAN-DORIN NICOLA, <i>Dr. Gheorghe Dumitroaia la a 65-a aniversare !</i>	381
GEORGE DAN HÂNCEANU, <i>O viață dedicată muzeului. Dr. Vasile Ursachi la 80 de ani</i>	392
LAURENȚIU RĂDVAN, <i>Ionel Cândeș la 65 de ani</i>	401
VICTOR SPINEL, <i>Vocație și perseverență: Dumitru Țeicu la pragul celor șase decenii de viață</i>	403
<i>OBITUARIA</i>	
<i>In memoriam Dr. Dan Monah (11 februarie 1943 – 21 septembrie 2013) (Gheorghe Dumitroaia)</i>	411
<i>Marin Nica (1933–2014) (Nicolae Ursulescu)</i>	421
<i>LISTA ABREVIERILOR – LISTE DES ABRÉVIATIONS</i>	427